rýmž byl rekurs proti usnesení okres. soudu v Př. jako opožděný zamítnut. Avšak názor tento správným není. Zákon ze dne 27. května 1919 č. 318 sb. zák. a nař. tuto otázku výslovně neřeší a nutno ji řešiti dle všeobecných předpisů nesporného patentu, na něž zákon ze dne 27. května 1919 č. 318 sb. zák. a nař. poukazuje, pročež sluší dojíti k úsudku, že revisní stížnost proti usnesení rekursního soudu ze dne 15. března 1920 včas podaná, byla přípustna.

Ve věci samé však nelze této revisní stížnosti úspěchu přiznati. Dle spisů dostavila se ku líčení dne 6. února 1920 před okresním soudem odbývaném za Karla P., dne 20. září 1919 zemřelého, jeho vdova Mare Petáková, jež prohlásila, že jako dědička svého muže Karla P. trvá při přihlášce téhož ze dne 18. září 1919 a že zamýšlí sama pozemky obdělávati.

Dotyčné usnesení okresního soudu ze dne 6. února 1920 bylo dle zpátečního lístku Marii P. dne 12. února 1920 doručeno. Podala-li pak Marie proti tomuto usnesení teprve dne 9. března 1920 rozklad ev. stížnost, měl rekursní soud právem za to, že sluší stížnost jako opožděnou zamítnouti, neboť nebyla podána ve 14denní lhůtě.

Vývody v rekursní stížnosti obsažené, že usnesení okres. soudu ze dne 6. února 1920 mělo býti doručeno všem dědicům zemřelého Karla P., tedy nejen vdově, ale i pozůstalým zletilým dětem a že, jelikož se to nestalo, je postup soudu zmatečným, nejsou případnými. Jelikož pouze Marie P. jako domnělá dědička po Karlu P. činila nárok na právo příslušející pozůstalosti po Karlu P. z učiněné přihlášky, nebylo povinností soudu, aby z úřední moci vyšetřil, existují-li mimo Marii P. ještě jiní dědicové přihlásivšího se dřívějšího pachtýře, a nebylo třeba, aby každého z nich zvlášť uvědomil o domnělých jim příslušejících právech to tím méně, když Marie P. žádného návrhu v tomto směru neučinila.

Povinnost, jak ji mají na mysli stěžovatelé, není soudu žádným zákonitým ustanovením uložena a nelze ji také odvozovati z ustanovení § 6. nesp. patentu.

Proto nejsou ani případnými i další vývody stížnosti, že nebylo-li usnesení ze dne 6. února 1920 všem dědicům doručeno, nemůže býti řeči o tom, že vzhledem na opoždění stížnosti vlastník pozemků ještě nenabyl ze zamítavého usnesení žádného práva, že lze tedy usnesení bez újmy třetí osoby změniti a že sluší na stížnost všech dědiců zřetel vziti.

R. z. s. —l.

I když se podá návrh na prohlášení manželství, rozloučeným **během** řízení o prohlášení nezvěstného za mrtva, nutno novým ediktem zahájiti řízení a nově je provésti, jako by návrh ten podán byl teprve **po** vydání prohlášení toho.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 18. května 1920, R I 285/20).

Na návrh Aové bylo ediktem ze dne 24. bř. 1919, T 19/19 zahájeno řízení pouze ku prohlášení jejího nezvěstného manžela za mrtva. Před uplynutím do 5. bř. 1920 stanovené ediktální lhůty, podala Aová dne 12. února 1920 další návrh, aby též manželství její s jmenovaným chotěm uzavřené, prohlášeno bylo za rozloučené. Soud ustanovil sice k návrhu tomu obhájce svazku manželského, avšak nestanoviv novou lhůtu hned po projití první ediktální lhůty usnesením ze dne 11. března 1920 k novému návrhu Aové, prohlásil manžela jejího za mrtva a manželství jejich za rozvázané.

Na stížnost obhájce svazku manželského, zrušil rekursní soud (vrchní zemský soud v Praze) usnesení, to, pokud jím bylo manželství prohlášeno za rozloučené a nařídil první stolici, aby řízení v tom směru nově zahájil a provedl, poněvadž výrok jeho o rozloučení manželství stojí v rozporu se zákonnými předpisy. Podle odstavce 4., § 9. zák. ze dne 16. února 1883 č. 20 ř. z., může sice pozůstalý manžel, když již osoba nezvěstná prohlášena byla za mrtvou, i dodatečně podati návrh, aby manželství bylo výrokem soudním prohlášeno za rozloučené; výslovně se však zdůrazňuje, že soud o tomto návrhu má postupovati podle předpisu tohoto zákona. Z dějin vzniku tohoto zákona (zpráva justičního výboru panské sněmovny č. 275, příl. k protokolu IX. zasedání, stenogr. prot. str. 9046 a 9056 sezení sněmovny poslanecké ze dne 3. února 1883), vysvítá, že podle úmyslu zákonodárných činitelů v těchto případech se má zahájiti a provésti znovu předepsané řízení a zvláště že má býti vydán nový edikt a určena nová lhůta (§ 7.) Teprve po uplynutí této lhůty lze rozhodnouti o návrhu na rozloučení manželství. Krajský soud nedodržel tento předpis donucovací povahy i slušelo usnesení v tom směru zrušiti.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu Aové nevyhověl. — Důvody: V odpor vzaté usnesení vyhovuje věci i zákonu. V odůvodnění jeho právem jest poukázáno na dějinný vývoj zákona z 16. února 1883 č. 20 ř. z. Mínění stěžovatelčino, že zákon ten nelze vykládati rozumně takovým způsobem, jak to učinil rekursní soud, jest mylné.

V § 9. hořejšího zákona není výslovně ustanoveno, zdali, když žádost za soudní výrok, že manželství pokládati jest rozloučeným, podána jest sice před prohlášením nezvěstného za mrtva, ale teprve po zahájení řízení soudního o návrhu na vydání prohlášení toho, sluší o žádosti oné znova zahájiti a náležitě provésti řízení zákonem předepsané čili nic. Pro kladnou odpověď mluví však nutná obdoba předpisu, obsaženého v odst. 4., § 9. onoho zákona (podle § 7. obč. z.), poněvadž váhu klásti sluší na ustanovení tohoto 4. odstavce, že o žádosti postupovati jest podle předpisu dotyčného zákona, a nikoli na nedůležitou okolnost, zdali žádost, týkající se rozluky manželství, podána byla teprve po prohlášení nezvěstného mrtvým či před tímto prohlášením. G—r.

Ve společnostní smlouvě nemůže býti platně ustanoveno, že změna předmětu podniku může býti usnesena menší než tříčtvrtinovou většinou hlasů.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 8. června 1920, R I 344/20).

Vrchní zemský soud v Praze jako soud rekursní, vyhovuje stížnosti finanční prokuratury do usnesení krajského soudu v Mostě zápis společnosti s obm. ruč. do obchodního rejstříku povolující, nařídil této společnosti, aby ve lhůtě, jíž jí rejstříkový soud určí, uvedla ustanovení společnostní smlouvy, dle něhož se na změně předmětu podniku ve smlouvě označeného může platně usnésti absolutní většina odevzdaných hlasů, uvedla v soulad s ustanovením § 50. zákona o spol. s r. obm., jinak že bude z rejstříku vymazána. — Důvody: Ačkoli § 50., odst. 3. zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z. stanoví, že ku změně předmětu podniku ve společenské smlouvě označeného, jest zapotřebí jednohlasného usnesení, pokud v ní není »jinak« stanoveno, jest přece jasno, že toto »jinak« musí se držeti v rámci poměru hlasů, jak ho donucující předpisy, dané prvým odstavcem uvedeného paragrafu, vyžadují povšechně ku změně společnostní smlouvy, neboť změna předmětu podniku jeví se dle své podstaty změnou smlouvy společenské v podstatném bodě.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu. — Odůvodnění: Zákon stanoví zásadně, že změny společenské smlouvy mohou býti usneseny jen většinou tří čtvrtin odevzdaných hlasů, a dávaje silnější výraz individualistickému momentu společnosti s o. r. stanoví dále, že mohou býti stanoveny ve smlouvě ještě další požadavky pro její změnu. Může tedy počet hlasů býti posunut toliko ve prospěch menšiny, nikoli na její úkor (§ 50., odst. 1. zák. o spol. s r. obm.). V odstavci 2. a 3. tohoto § stanoví zákon výjimky ze zásady. Pro předměty, uvedené v odst. 2. stanoví pouze jednoduchou většinu, a pokládaje změnu předmětu podniku za nejpodstatnější, stanoví v odstavci 3. jednomyslné usnesení společníků při změně předmětu podniku, ač-li nebylo ve smlouvě nic jiného ustanoveno. Jak možno jinak ustanoviti, může rozhodovati toliko zásada, uvedená v odstavci 1. § 50. a nikoli výjimka, obsažená v odstavci 2. citovaného §, vztahující se toliko k určitým, zvláště uvedeným změnám společenské smlouvy, jež nejsou rázu nejpodstatnějšího. Jest tedy nepochybno, že ustanovení společenské smlouvy, o něž jde, odporuje zákonu. G—r.

Rozlukový důvod § 13., lit. g), zák. z 22. května 1919 č. 320 sb. z. a nař. předpokládá **trvalou** chorobu duševní. — Obhájce svazku manželského, i když jde o manželství katolíků, není po zákonu povinen podati dovolání z rozsudku II. stolice **rozluku** potvrzujícího.

(Rozhodnutí nejvyšš. soudu ze dne 15. června 1920 R I 287/20).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání obhájce svazku manželského, podanému proti rozsudku vrchního zemského soudu v Praze, jímž byl rozsudek prvé stolice, vyslovující rozluku manželství pro duševní chorobu žalované manželky (důvod rozlukový § 13., lit. g), zák. z 22. května 1919 č. 320 sb. z. a nař.) potvrzen.